

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Domnitorul și pacea

Când suveranul nostru Carol a ocupat scaunul domniei, în manifestul adresat către popoarele sale, a tăgăduit următoarele:

«Voiesc să fac totul, ca să treacă cât mai curând jertfele și grozăviile războiului: voiesc să dobândesc din nou binecuvântările păcii pe seama popoarelor mele».

Se știe astăzi, că primul pas din Decembrie 1916 al puterilor centrale, în interesul păcii, s'a făcut în mare parte la inițiativa monarhului Carol.

În 21 Mai 1917, domnitorul zice, în mesajul de deschidere al Reichsratului, că din momentul când armatele aliate și flotele, prin tăpatele lor neuitate, au asigurat onoarea și existența statelor noastre, grupul nostru de puteri și-a manifestat pe față înclinarea spre pace; «am gândit, ca în viața de mai departe a popoarelor să nu rămâie mânia, și în curs de generațiuni întregi să nu mai fie trebuința de ceea ce statele numesc ultimul mijloc».

Lui Björn Björnson îi spune monarhul, în 1917, în parcul dela Laxenburg:

«Am fost în tranșee. În apropierea mea a murit un om, al cărui corp era greu rănit de o granată. Cunosco și simt suferințele acestui război. De aceea voiesc pacea».

În 25 Ianuar 1918 a declarat unei deputațiuni de muncitori:

«Puteți să-mi credeți, că nimeni nu dorește mai ferbinte pacea, decât mine, și că acesta este unicul meu gând de aminează până în seară.»

În vorbirea Sa din 27 Sept. 1918 rostită la sosirea celor 400 de copii vienezi, veniți cu vaporul de către Budapesta spre Viena, a zis următoarele:

«Războiul care durează de patru ani trecuți, și al cărui sfârșit grabnic îl dorim cu toții, a pus sarcini uriașe pe umerii locuitorilor. Purtăm suferințele acestea în convingerea, că nu dorim altceva, decât să putem trăi cu toții în pace și neturburați pe pământul patriei noastre. Toți cetățenii simt, că Eu și Impărăteasa regină consimțim din tot sufletul cu danșii, și întreg gândul nostru se îndreaptă într'acolo, ca prin ajutorul lui Dumnezeu să mântuiesc popoarele mele de încercările amare și să le asigur puința unei existențe bine întocmite.»

Și la toate prilejurile, în or care parte a monarhiei a călătorit vreodată în vremea războiului, în răspunsurile date la cuvintele de întimpinare, domnitorul Carol a vorbit cu cea mai mare căldură despre ideea de pace înire popoare și națiuni, — despre o pace adevărată, care să fie mai bună, decât pacea dinaintea războiului.

In fața prefacerilor

Se primenesc neamurile; se primenesc trupește și sufletește. Imprejurările cari fac ziua de azi, mărturisesc de vremuri nepilduit de mari. În sinul lor se urzesc sorțile generațiilor de mâine, fericirea ginților.

Se urzește și soarta neamului nostru! În astfel de clipe nu-i îngăduit nimănui să umble pe căi lăturalnice și piezișe.

● singură voință!

Cine-i ispitit de șarpele păcatului, pună-și strajă gurii. Căci vremea târguelilor mărunte a trecut. Sufletul ne-

mului cere răsplata cuvenită a jertfelor nenumărate materiale și de sânge.

În numele neamului, în mod obligator se poate declara numai **adunarea națională**, iar până atunci factorii politici în drept și recunoscuți de neam.

Chestiunea păcii

Nota nouă a lui Wilson. — Retragerea comandanților. — Schimbări mari în Germania.

Telegrama dela Berlin spun, că răspunsul mai nou al prezidentului Wilson este considerat în general ca favorabil pentru pace.

Nota americană a produs firește iritație neobișnuită prin împrejurarea, că de astădată se dă pe față pretenziunea cu raport la **abdicarea împăratului Wilhelm**.

Zarul Frankfurter Zeitung declară, că viitorul Germaniei și soarta păcii atârnă dela hotărârea împăratului Wilhelm.

Vineri s'a ținut în Berlin un mare consiliu de coroană. Desbaterile sale au durat cinci ore. Au participat la consiliu toți secretarii de stat, factorii hotărâtori militari și reprezentanții statelor singuratic.

Generalul Ludendorff, la cererea sa proprie, este pus în **disponibilitate**. I se acordă titlul de proprietar pe vecie al regimentului de fûsilieri Nr. 39.

Se retrage dela comanda armatelor și **Hindenburg**, care s'a declarat solidar cu Ludendorff.

Comanda supremă militară aparține acum **guvernului german**.

Cabinet Lammasch în Austria. Din Viena se telegrafiază în 26 I. c.:

Formarea cabinetului Lammasch

este sigură. Se va forma un ministeriu de licvidare, care să aibe caracterul pronunțat al unui cabinet de tranziție. Se crede, că **cehii** nu vor face parte nici decum din acest guvern.

Convorbiri religioase cu poporul

II

Am arătat, că credința noastră nu pofteste ca Dumnezeu să se amestece în toate daraverile noastre, cum se amestecă și luptă unii contra altora șefii de partide în adunările sau sfaturile omenești. V'am dovedit deci, că Dumnezeu adevărat — nu idol — numai acel Dumnezeu poate fi, care duhovnicește își stăpânește fiii, cum duhovnicește stăpânește Dumnezeu creștin.

E rândul să vă arăt și dovedesc acum, că Dumnezeul nostru creștin nu stă așa departe de noi, cum s'ar părea multora, și mai ales cum apare aceasta din cuvintele ostașului pomenit. — Dacă Dumnezeu nu ar purta la inimă, și încă foarte de aproape, soarta noastră, nu ar sta scris în evanghelie: «**Ai voștri și perii capului toți sânt numărați**» (Mat. 10, 30). Adevărul e, că Dumnezeu ne poartă grijă și cu plină mână ne dăruiește tot de ce avem trebuință, căci zice: «**Căutați la pasările cerului, că nici samână, nici seceră, nici adună în jînțiță, și Tatăl vostru cel cereșc le hrănește pe ele: au nu sânteți voi cu mult mai aleși ca acele?**» (Mat. 6, 26). Care va sa zică este «pronie» dumnezească. Trebuie să credem în ajutorul lui Dumnezeu.

Intrebarea e: Cum se poate aduce în legătură grija lui Dumnezeu cu vindecarea ostașului amintit?

Foarte bine putem înțelege, că pe ostaș Dumnezeu l-a vindecat, și doftorii au fost numai îndepiintorii

FOIȘOARA

Poveste adevărată

Într'o țară bogată în grâne, în vii și în roade, era odată un om foarte muncitor, strângător și foarte sgârcit. Veșnic se temea de sărăcie și se canonea cu gândul: «Ce s'ar face el, dacă într'o zi n'ar mai putea munci și n'ar mai avea cu ce să-și cumpere o bucată de pâine!»

Pentru asta, nu luă în samă nici oste-neală, nici bătrâneța ce se apropia, nici mila de sărman, nici pretinția, nici vecinătatea, și aduna, mereu, mereu avere. Aproape nici frica de Dumnezeu nu-l covârșea, și făcea tot soiul de fapte lacome, spre a-și mări averea.

Nici chiar bani cu camătă nu da, oricât i se dădea de un nevoieș. Că zicea el: «Numai având banii veșnic la mine, voi fi încredințat că la un adică, n'oi muri de foame».

Și totuși, mergea la biserică, dar ce folos; cuvintele Sfintei Scripturi, când era vorba de milă către săraci, dragoste de de aproapele, înfrânare de lăcomie, nu-i

ajungea la inimă, dar nici la urechile lui, în care nu auzea decât sunet de bani.

Bogat, și tot strângea mereu avere, că omul de alt-mintrelea era muncitor: din o oaie a prăsit trei sute, cu vremea; din o vacă, zece; grădina lui era plină de roade și straturi de zarzavat, ear câmpu-i aducea grâu cu spic ca aurul și săcară, și ovese, și orzoaică, — nu mai pun cucuruzul, care toamna-i umplea coșarele.

Dumnezeu plouă și peste cei răi, și peste cei buni, și udă și țarina lui. Soarele, acel luminător mareș, cu daruri sfinte în razele lui, cocea atâtea țarine, atâtea livezi cu roade, și cocea și țarinile și livezile lui cu poame.

Și omul nostru din toate se indulcea, din toate trăgea folos, pe toate le schimbă în bani sunători, și i se părea că nimărui nu-i datorește nimic.

Și toate le speculă după inima lui; cu cât se îmbogățește cu atât scumpește și el laptele și grânele, și roadele și verdețurile, și odată cu el scumpeau toți ca dansul; ear sărmanul plătea, și blăstămă, și cârtea:

«De ce vinde laptele scump, când earba e a lui Dumnezeu, că de n'ar plouă,

de unde ar răsări earba și s'ar nutri vitele? Ce a pus el în fața oii, a vacii, să ceară mai mult decât acum o lună, un an? Cu ce drept scumpit-a roadele de pe pomi, când el nimic, afară de darul lui Dumnezeu, nu a pus pe el? Odată pomul răsădit, omul puțină trudă pune, și roadele vin dela sine. Ce a pus el în roade, ca an cu an să le scumpească mai mult?»

Cât despre grâne, cară încărcate treceau pe dinaintea celor cu bani mai puțini și se duceau peste hotare la străini, pe bani mai mulți.

Toată lumea se întrebă, la ce va ajunge bogatul nostru cu atâtea lăcomie; dar niciun cuget nu da un răspuns, că răspunsul era dela Dumnezeu și nimeni nu știe gândul și mânia lui, fără numai Dansul însuși.

Și lumii celei cu frica lui Dumnezeu tare i se părea că El întârzie cu plata; ear unora, că Dumnezeu nu mai are să vie cu plată niciodată.

Și ce casă mare și frumoasă nu-și făcuse avutul, ce scumpeturi nu grămădise în ea, ce cămări încărcate cu bunătăți și pivniți pline cu vinuri, și câte și mai câte!

Că zicea el:

«Doamne, de a veni vre-o foamete,

să am unde întinde mâna, să mă satur».

O, dar ce deșert e gândul omului! Nici nu știe cum și prin ce vine încercarea lui Dumnezeu.

Sfânta Scriptură zice: «Nu strângeți comori pe pământ, unde le rod molile și le iau furii; ci strângeți comori în cer, unde nici molile nu le rod, nici nu le iau furii». «Nu vreau jertfă, ci milă», a zis Domnul.

Și, eată că Dumnezeu, cel crezut adormit, într'o zi deschise mânia sa, ca și mila odinioară, asupra celor răi, ear mila sa o revărsă și asupra celor buni.

Satul, unde sta omul cel bogat era la o margine de țară, și țara lui vecină cu altă țară neprietină țării lui. Și țara dușmană voea să cotopească o parte din țara lui, căci zicea că i se cuvine nu știu pentru ce.

Și eată, într'o noapte, pe când omul nostru sătul de toate bunătățile, dormea mai bine ca nici odată, deodată numai ce aude ceva așa ca de furtună și viers de clopot, și pocnete de sânețe, și de puști, și tropot de cai, și glas de durere.

Buimăcit se scoală și până să-și vie în fire, aude:

«Cine poate să scape, să scape!.. Fugiți! Fugiți!... Vin capcâni!»

voinței divine la vindecarea minunată a ostașului rănit de moarte. Veți înțelege mai bine faptul din următoarea pildă povestită de evangelistul Matei la cap VIII, v. 5—13 al evangheliei sale. Se zice acolo, că a venit la Isus un dirigător de armată, numit sutaș, (pentru că avea sub ascultarea sa o sută de ostași) și a cerut să-i vindecă pruncul (o slugă de casă), care zăcea greu bolnav. Isus gata, ca totdeauna, a împlini astfel de cereri, răspunde sutașului: «Venind îl voi vindecă!» și vrea să plece îndată la sutaș acasă. Pe sutaș l-a surprins zelul ce nu cunoaște oboseală, și fiindcă ținea mult să nu obosească pe Isus îi zice: «Doamne, nu sânt vrednic să intri sub acoperământul meu, ci zi numai cu cuvântul și se va vindeca pruncul. Căci și eu sânt om sub stăpânire, având sub mine ostași, și zic acestuia: mergi și merge, și altuia: vino și vine, și slugii mele: fă aceasta și facel!» Cererea a mirat mult pe Isus, căci din ea se vedea credință tare, de care era stăpânit sutașul. N'a făcut deci nici un pas spre casa sutașului, decât i-a zis: «Fie ție precum voiești!» Și sluga îndată s'a și vindecat.

Nu fără cuvânt eră lătită despre Isus vorba în popor: «Nici odată nu a grăit om ca omul acesta» (Ioan 7, 46). Eră lătită vorba aceasta, fiindcă Isus vorbea în pilde, adecă pe înțelesul tuturor. Și pilda aceasta are înțelesul ei foarte adânc. Ne spune, că Dumnezeu încă lucrează, căci conduce economia lumii, dar la lucrările din economia lumii nu e trebuință să lucreze cu brațele. Dumnezeu poate îndeplini lucrările sale cu *cuvântul*. A zis lumii să fie, și a fost; a zis slugii sutașului să se vindecă, și s'a vindecat; și orice lucru îi stă înainte spre îndeplinire, îl îndeplinește fără a se apropia în mod văzut de noi și de lucrul ce-l duce în îndeplinire. Spre acest scop a statornicit în lume *legi nevăzute* sau *puteri*, care fără nici un greș îndeplinesc voința divină, întocmai ca mașina ce se pune în mișcare prin puterea aburului și duce povara înainte, fără a trebui ca mașinistul să întorcă roțile ori să-și pună umărul la urnirea înainte a poverii ce o poartă locomotiva.

E minunată întocmirea lumii. Merge înainte după legi hotărâte, primite dela Ziditor la întocmirea ei și nu dă greș.

Să privim din acest punct de vedere vindecarea ostașului, și să ne dăm seama, că oare doftorii, ori Dumnezeu l-au vindecat? Doftorii au lucrat la vindecarea ostașului atât, cât face altoitorul unui pom. Altoitorul curăță coaja stricată, să crească alta bună

în locul ei. Nu altoitorul face coaja cea bună, aceea crește de sine. Altoitorul pune mlădiță nobilă în trunchiul sălbatic. Mlădița se prinde și crește în puterea ei dată de Dumnezeu, nu din puterea altoitorului, care pune numai ceara, ca să împedecă intrarea apei la mlădiță spre stricăciunea ei.

Oare nu tot așa s'a vindecat ostașul? Doftorii au tăiat ce a fost rău în trup și au pus laolaltă părțile sănătoase, care ele de ele — în puterea lor dată de Dumnezeu — s'au prins și au concrecut, ca și când din începutul începuturilor ar fi fost împreună. Nici un gram de carne făcută de ei nu au așezat doftorii în ranele ostașului. Nu, căci ei nu pot face ceva viu — oricât de multă știință au; — dar pot ajuta prin leacuri să crească ceace este și a făcut Dumnezeu.

Pot încheia aci. Fapte adevărate am predat, fapte care arată, că pe ostaș Dumnezeu l-a vindecat. Dela doftorii i-a venit numai acel bine, că ei față de ranele lui au aplicat doftorii date de Dumnezeu, cari au adus mai în grabă vindecarea. Doftorii au fost deci un fel de slugi divine — vorba sutașului din Evanghelie, cari au dus în îndeplinire voința dumnezească. Rămân deci mare adevăr cuvintele Psalmistului: «*Domnul ridică pe cei surpați, Domnul iubeste pe drepti, Domnul păzește nemernicii*».

Zic unii filozofi: Nu Domnul, ci natura! Natura vindecă! — Intreb însă: Ce e natura? — Mașină! Oare nu voia Mașinistului, a lui Dumnezeu, se împlinesc prin mașină — natura? Cu adevărat voia lui Dumnezeu. *Legile nestrămutate* date de Dumnezeu conduc și mic, și mare, tot ce există în natură.

Voința preainaltă e întipărită în toate și această voință le conduce, nu întâmplarea oarbă, care nu are nici o lege hotărâtă. Aceasta se vede din regularitatea, care însoțește dezvoltarea lucrurilor ce ne impresoră. Nu s'a dat nici când, ca din sămânța de grâu să resară buruiiană veninoasă. Sămânța de grâu produce grâu și în Europa, și în Asia, și în America, — ori în care parte a pământului s'ar aruncă. Nici aceea nu se poate, ca buruiiană veninoasă să nu producă sămânță veninoasă. *Aceleași leacuri, aceleași boale le vindecă pretutindenii, pentru că pretutindenii aceeași putere dirige viața și moartea noastră*.

«Mare ești, Doamne, și minunate sânt lucrurile Tale, și nici un cuvânt nu este destul spre lauda minunilor Tale!» Sus inimile!...

Vasile Gan,
protopop.

Calea mântuirii

Un prim articol, scris de L. Biró, în ziarul *Világ* cu prilejul retragerii guvernului Wckerle, se adresează în formă de radiogramă *Cătră toate națiunile civilizate ale lumii*. Și le spune următoarele:

Guvernul poporului din Ungaria constituit astăzi, cheamă în sinul său pe lângă adevărații reprezentanți ai poporului maghiar, și pe bărbații de încredere ai poporului român și ai poporului slovac, și vestește lumii civilizate, că a luat în mână puterea stăpânirii asupra Ungariei.

Guvernul poporului voește să întrebuițeze puterea aceasta, ca să ferească popoarele Ungariei de urmările greșelilor și păcatelor comise de stăpânirile de până acum ale Ungariei.

Și hotărăște:

1. Guvernul imperial german este înștiințat, că raportul de alianță între Germania și Ungaria — ca unul din statele monarhiei austro-ungare — se declară desființat. Invită prin urmare guvernul german, să iee măsuri ca trupele din Ungaria, aflătoare pe câmpul de luptă apusean, să fie retrase fără amănare dela front și să se transporte acasă în Ungaria, și comunică totodată că din partea sa de asemenea să iau măsuri, ca trupele germane de pe câmpul de luptă sudic să fie retrase din front.

2. Guvernul poporului din Ungaria declară de nulă pacea forțată dela Brest-Litovsc și București. Mai declară, că teritoriile, luate dela România sub titlul de rectificarea a hotarului, le consideră de teritor al României.

3. Ungaria dorește să trăească în bune raporturi de vecinătate cu națiunile Austriei și le invită să pășească în atingere cu guvernul poporului din Ungaria în scop de a creia pacea și a pregăti raporturile viitoare, încredințând licvidarea, cu privire la afacerile comune, unui tribunal de arbitri.

3. Guvernul poporului din Ungaria trimite salutul său frățesc slavilor de sud, în spiritul lui Ludovic Kossuth, și se supune hotărârilor unui tribunal de arbitri sau bunăvoinței conferenței de pace, — în ceace privește drumul spre ieșire la mare.

5. Guvernul poporului crede, că prin ultimele două puncte a satisfăcut condițiile lui Wilson, și dispune ca soldații ungari de pe teritorul Boemiei să părăsească pământul ceh imediat.

6. Guvernul poporului disolvă parlamentul ungar, care a venit în conflict cu voința poporului, și care și-a pierdut îndreptățirea de a mai fi.

*Cu granate ne cinstea.
Bun e însă Dumnezău,
Ne-a ferit de mare rău.*

II

*Frunzuliță flori de in,
Ziua noaptea greu suspin.
Cum, Doamne, n'oi suspina,
Că mă doare inima,
Când în locul ce-am ajuns
Nu văd nici paseri pe sus.
Numai gloanțe șuerând,
Pe mulți dintre noi lovind.*

III

*Frunză verde de alună,
Fii, maică, în voe bună,
Nu-ți face inima rea,
Că-i destul de rea a mea.*

IV

*Vai, săraci ortacii mei,
Cum crește earba pe ei, —
Crește earbă sângeroasă,
C'au murit de dor de coasă,
Și de coasă, și de plug,
Și de boii puși în jug.*

Și la asta omul ameți și se prăbuși lângă grămezile de cenușă, urma trudei lui de zeci de ani. I. Dr.

Cătanești

— De Petru Nicoară, soldat, din Hălmaș-Ciuci —

I

*Frunză verde din Bănat,
Patima unui soldat
Eu v'o spun din cătanie,
Cu jale și cu mânie.
Din Arad da'am plecat,
Ne-au dus tocma'n Beligrad.
Acolo cum ajungeam,
Marșcompanie făceam,
Cătră front o apucam. —
Frunzuliță, lemn uscat,
Nu vă scriu de îmbuibat,
Cî vă scriu de supărat.
In gară la Opčină
De pe tren ne scoboră,
Și de-acolo ne duceă
Pe drum la Italiă.
Frunzuliță lemn clintit,
Tălianul ne-a cam zărit.
Și atunci el ce făcea?*

Am uitat să spun că omul, de frică să nu poarte cheltueală mare și cu nevasta, nici nu se însurase.

La vorba «vin capcâni», doar a apucat să arunce ceva pe el și a fugit pintr'un dos. A văzut de pe un deal cum îi arde casa și gospodăria, și cu ale lui satul întreg.

Am uitat să mai spun, că banii și-i ținea ascunși într'o hrubă în pivniță.

Dar capcâni au plecat. Impăratul fărăii lui, peste puțin, a adus oaste multă și i-a gonit. Omul ar fi murit atunci de inimă rea când și-a zărit casa în flăcări, dar își ținu sufletul, cu gândul că și-a găsi măcar banii.

Dar, înzădar, la întoarcere n'a mai găsit din tot numai ruine, ear pivnița lui răscolită așa că și locul cu banii tăinuții a fost pradat de păgâni.

De atâtea ori a fost omul nostru la biserică, și nici o evanghelie nu i se oprise în urechi. De data asta, par'că se deschise în mintea lui o carte plină cu învățături evanghelice și pilde, și ceva tainic îi șopti în ureche:

«Nu strângeți comori pe pământ, unde le rod moliile și le iau furii.»

Guvernul poporului va introduce dreptul electoral universal, egal, secret, cu valoare și pentru femei. Desființează sistema tratatelor secrete. Prin alte instituțiuni fundamentale va face cu putință, ca Ungaria să fie un membru pașnic în societatea națiunilor.

Pe temeiul acestora guvernul poporului cere dela guvernele: sârb, francez, american, italian, belgian să facă cu putință, ca pe frontul sudic și italian să se încheie îndată armistițiu, pentru a se evacua neîntârziat teritoriul sârb și italian. Guvernul poporului voește în orice caz să sfârșească măcelăritul sângeros.

Eată ce ar fi de făcut! — sfârșește articolul lui Biró: Mâne poate să ne mai ajute ceva. Poimâne va fi prea târziu!

Programul Consiliului Național Ungar

În noaptea de 25 Octomvre 1918 s'a format în Budapesta, în palatul Károlyi, un *Consiliu Național Ungar*, alcătuit din membrii partidelor următoare: Károlyi, social-democrat și radical.

S'a hotărât să se adreseze prin o *proclamație* cătră poporul din Ungaria și să se convoace pe ziua de Duminecă, în 27 l. c. după amezai la 3 ore, o *adunare populară*.

Proclamația cuprinde următoarele:

Absolutismul și prigonirea naționalităților a împins Ungaria cătră prăpastie (vég-veszedelem); războiul provocat în mod volnic a dus țara la ruină și i-a măcinat izvoarele materiale. În starea aceasta grozavă, țara stă fără conducător între dușmanul care înaintează, și între naționalități. În astfel de împrejurări, pentru mântuirea Ungariei, s'a format *Consiliul Național*, ale cărui scopuri se cuprind în următoarele 12 puncte:

1. Guvernul de azi trebuie înlăturat noul guvern se va compune din partidele Consiliului Național. Parlamentul are să fie imediat disolvat, publicându-se alegeri nouă.

2. Se asigură fără întârziere independența Ungariei în toate direcțiile (afaceri externe, armată, finanțe).

3. Trupele ungare au să fie revocate în Ungaria fără amănare; alianța cu Germania incetează, și se pune pace îndată.

4. Pinciulul d.spunerii de sineși a popoarelor se pune în aplicare în toata întinderea sa.

5. Se desființează toate restrângerile dreptului de întrunire, precum și cenzura.

6. Toți criminalii politici se grațiază.

7. Se introduc cât mai curând reforme social-politice.

8. Se recunosc imediat statele naționale: ucrainean, polon, ceh, sudslav și german-austriac.

9. Reprezentarea intereselor Ungariei în străinătate are să se facă prin un ministru ungar de externe.

10. La tratativele de pace se vor susține ideile de: desarmare, tribunal de arbitri și federația popoarelor.

11. Pacea dela Brest-Litovsc și dela București are să se anuleze neîntârziat.

12. Hotărârea asupra chestiunii de război și pace aparține numai reprezentanței poporului.

Proclamația se sfârșește cu vorbele trimise *străinătății*, că în orice afacere, care privește interesele Ungariei, să se adreseze numai cătră Consiliul Național.

Răvaș politic

De ce a plecat Wckerle? — Tisza renunță la punctul său de vedere în chestia dreptului de alegere. — Audiențe. — Partidul național.

Cauza nemijlocită, pentru care s'a retras cabinetul Wckerle este expusă în pester Lloyd astfel:

Retragerea guvernului a urmat pe *neasteptate*. Ministrul prezident era hotărât, după ce avea o puternică majoritate, să-și execute programul privitor la năzuințele de pace și la păstrarea liniștii interne a țării. Întâmplările petrecute Miercuri în camera ungară, scenele sgomoloase provocate prin știrea, că la Dobrițin s'a cântat earăș imnul urgisit «Götterhalte» cu prilejul sosirii domnitorului în oraș, au înrăurit tot așa de puțin hotărârea prim-ministrului, ca și cererea partidelor din stânga d'a se retrage imediat dela putere. Așa când în conferența șefilor de partide s'a recunoscut și s'a accentuat necesitatea unei

concentrării a tuturor puterilor naționale, și când contele Tisza a declarat în această conferință că trebuie să renunțe cu îndurerată inimă la punctul său de vedere în problema dreptului electoral, pentru a putea face cu puțință concentrarea tuturor puterilor naționale, abea atunci a declarat ministrul prezident Wekerle, că în raporturile actuale persoana sa ar fi o pedcă a concentrării plănuită, și că are să-și traga consecvențele, anunțând camerei că se retrage dela guvern.

Maiestatea Sa domnitorul a primit în cursul cursului zilei de 26 Octombrie în audiență la Gödöllő pe: contele Mihail Károlyi, Apponyi, Vázsonyi, Jászi, Garami, Hadik și Bárczy.

Noul ministru de externe, contele Iuliu Andrássy, a depus în ziua precedentă jurământul în mâinile monarhului.

Deputații partidului național român, în urma schimbărilor în situația politică, au stabilit, că partidul în fața evenimentelor ce se desfășoară, nu poate decât să susțină punctul de vedere *expectativ*. Partidul va sprijini guvernul acela, al cărui program conține principiile dezvoltate în *declarația* citită mai în urmă în parlament. Deslegarea problemei naționalităților se consideră, nu ca până acum, de chestiune curat internă, ci ca *internațională*; — deslegarea ei se va face în *conferința de pace*. Deputații partidului național român stăruiesc prin urmare, să fie reprezentați la această conferință prin un *delegat*.

Din Oradea-mare se anunță: în cercul electoral Ceica maghiară, devenit vacant prin moartea deputatului Vasile Mangra, comitetul partidului național român a pus candidatura dlui *Dr. Aurel Lazar*. Partidul speră, că maghiarii nu vor pune aici contra-candidat, pentru că și prin faptul acesta să dovedească lumii, că voesc în adevăr să realizeze principiile lui Wilson.

Un comunicat mai nou din Budapesta spune, că *arhiducele Iosif este incredințat cu formarea cabinetului*. Știrea încă nu se confirmă.

Pentru orfelinat

Constatăm cu mulțumiri, că au intrat din discul purtat la *«Ziua Crucii»*:

1. Din protopresbiteratul Sibiului: *Cor. 1202-70*.

Au excelat: Reșinari, Gușterița, parohiile din Sibiu, Rusciori, Riusadului, Nucet, Cristian. Dela 6 parohii n'a intrat colecta.

2. Din protopopiatul Avrig: *Cor. 784-20*.

Au excelat parohiile: Drăguș, Porcești, Porumbacu superior, apusan și răsăritean, Streza-Cârțișoara, Viștea superioară, Ucea superioară. Dela 5 parohii n'a intrat colecta.

3. Au trimis discul direct aici *Epitropiile parohiale* din:

Orăștioara de sus	Cor. 121—
Cucerdea română	„ 50—
Oarda de jos	„ 81-14
Meșterhaza	„ 51-12
Criștiori	„ 95-39

Total *Cor. 2385-56*

Pentru ușurarea evidenței, rugăm ca On. oficii parohiale să trimită colecta prin *oficiile protopresbiterale*.

Cassa arhidiecezană.

Știrile războiului

Budapesta, 25 Oct. (Of.) Frontul italian: Ofertul puterilor centrale n'a împiedecat dușmanii noștri să provoace pierderi nouă și mari atât trupelor noastre, cât și trupelor proprii. Foc puternic de tunuri a precedat alaltăieri atacurile italiene între valea Assolone și mare, ear ieri pe frontul de munte venetian și la sud de Montello. Bravură și conștiința datoriei ostașilor noștri viteji au respins toate atacurile. Platoul celor Șapte comune, muntele Sismol și teritoriul muntelui Val Bella au format teatrul unor lupte înverșunate. În toate locurile, unde a străbătut dușmanul în șanțurile noastre, l-am aruncat afară prin contraatacuri. Partea principală în succesul acesta revine regimentelor de infanterie Nr. 52 și 31, precum și regimentelor de honvezi Nr. 9 și 20. Luptele infanteriei la răsărit și apus de Brenta au fost sprijinite în modul cel mai strălucit de artileria noastră.

Frontul din Balcani: În Albania nordică durează lupte de ariergardă și de

bande. Trupele înțelegerii, întărite prin bande, în Sangeac au ajuns până la orașul Novibazar. La sudost de Craguevaț, de ambele laturi ale Moravei, batalioane austro ungare și germane s'au opus cu succes înaintării dușmane.

Budapesta, 26 Oct. (Of.) Frontul italian: După nesuccesul de alaltăieri al italienilor și francezilor, n'au mai continuat ieri lupte în cele Șapte comune.

La răsărit de Brenta s'a înoit încăerarea înverșunată și a durat până în noapte. Centrul luptei erau: Monte Assolone și Monte Pertica, cari au căzut de mai multe ori în mâni dușmane, și totdeauna au fost recucerți prin contraatacuri. Numai pe lângă jertfele cele mai grele au izbucnit italienii spre seară să pună de nou piciorul pe ambele culmi de munte. Dimpotrivă, s'au zădărnicit toate silințele dușmanului de a străbate la nordost de Monte Pertica în liniile noastre. S'au prăbușit și asalturile nouă la Spinuccia, apărată cu bravură de trupele noastre.

Frontul din Balcani: În Sârbia ne-am retras pas de pas în pozițiile dela Craguevaț.

În Albania nimic deosebit.

Șeful statului major.

Un binefăcător străin

— Pentru biserică și școală —

În numărul 93 al ziarului nostru am făcut o dare de seamă asupra cărții, acum apărute, a părintelui Dr. Ștefan Cioroianu sub titlul *Brazde în ogorul lui Hristos*.

Ca întregire a dării de seamă, prezentăm cetitorilor noștri articolul de mai jos al acestei cărți.

Capitolul vorbește despre un binefăcător cu numele *Cristofor Schiffmann*, care deși străin de neamul nostru, a săvârșit, pentru noi, fapte vrednice de reamarcate.

Eată articolul:

Există un fel de oameni, cari deși nu au produs opere fenomenale în viața lor, exercită totuși asupra sufletului nostru o adâncă influință. De câte ori convii cu ei până trăiesc, sau de câteori le reîmprospetezi amintirea după moarte, ai o senzație similară cu aceea, care o simți în fața unui tablou sau statui frumoase. Farmecul acestor ființe îl constituie modul acela superior de a gândi și simți viața întreagă, ei au un ideal al vieții, bazat pe o temeinică cultură intelectuală și morală dela care nu-i poate abate nici o forță și căruia îi subordonează cea mai mică acțiune a lor. Oamenii aceștia ne arată ce admirabile sânt virtuțile, pe care le-a prețuit omenirea, în toate timpurile foarte mult, în intruparea lor. Strălucirea credinței, a iubirii și a modestiei în acel suflet își manifestă toată splendoarea sa, care pe lângă toate loviturile crude ale sorții crede, care binecuvântă pe cei ce-l gonesc și le voește binele, și care disprețuește zgomotul și lauda semenilor săi pentru faptele sale frumoase.

Cuvine-se să respectăm și să admirăm pe acești oameni, cari strălucesc prin personalitatea lor nu în mai puțină măsură ca pe talente și genii, fiindcă aceștia pe lângă munca lor proprie își mai datoresc ființa frământărilor intelectuale ale poporului căruia îi aparțin, ideilor mari ale timpului în care au trăit; pe când cei dintâi superioritatea lor față de oamenii vulgari, cari duc o viață negativă fără vre-un scop sau ideal nobil, o pot atribui cu tot dreptul numai zbuciumărilor sufletești proprii, numai acelei lupte grele purtate cu sine însuși, care este condițiunea indispensabilă a prefacerii sufletești în senz mai înalt.

Marele scriitor și cugetător Tolstoi în cartea sa intitulată *«Senzul vieții»* zice, că viața omenească atunci se ridică la cea mai înaltă valoare, dacă își propune ca țintă realizarea imperiului lui Dumnezeu pe pământ, care se săvârșește pe două căi, prin nobilitatea eului nostru propriu din fire egoist în primul rând, și apoi în al doilea rând prin influința binefăcătoare ce o exercită asupra deaproapelui nostru prin sufletul nostru cizelat de toate duri-tățile. Un atare bărbat cu o concepție de viață superioară, care și-a pus ca problemă a vieții realizarea împărăției lui Dumnezeu pe pământ în forma nobilității proprii și a celor din jurul său, a fost și Cristofor Schiffmann, binefăcătorul bisericii și al școlii gr.-or. rom. din B.-Comloș, care își doarme somnul de veci în cimiterul de mieznoapte al amintitei comune. Schiffmann a lucrat toată viața la înfrumșețarea sufletului său, așa cum lucră un sculptor la un bloc de marmoră. Sudoarea feței sale nu a folosit-o pentru satisfacerea plăcerilor proprii, ci a închinat-o săracilor și doritorilor de lumină. Din micile sale economii a fost în stare să sacrifice vre-o 60.000 de cor. pentru diferite scopuri culturale.

Cred că nu săvârșesc un lucru de prisos, când dau publicității faptele frumoase ale unui om, care merită să devină tinerilor un exemplu de cugetare și muncă.

Cristofor Schiffmann s'a născut la anul 1809 în Neoplanta. Tatăl său german după naționalitate a fost măestru tâmplar, mamă-sa a fost sârbă de confesiunea gr.-orientală. Schiffmann după ce termină studiile gimnaziale în Neoplanta și Carloveț, merge la Budapesta la universitate, unde studiază tehnica, obținând aici la anul 1836 diploma de inginer; tot în anul acesta vine în Banat Comloș ca inginer la domeniul familiei nobile Naco și aici și rămâne, devenind mai târziu în 1857 inspector domeniial la amintita familie, până la moartea sa, care se întâmplă la anul 1884, Dec. 24. (Schiffmann se căsătorește de două ori în viața sa, primată cu Maria Bibits, a doua oară cu Elisaveta Leitner. Din căsătoria a doua se nasc doi feciori și o fată, cari sânt romano-catolici).

Schiffmann rămâne de timpuriu orfan de tată, așa că mamă-sa trebuie să se îngrijească de creșterea lui; ea sădește în sufletul copilului ei iubirea față de biserică gr.-or. așa că Schiffmann deși a fost botezat în o biserică străină și deși e după tatăl său de naționalitate german, totuși, cercetează în anii săi de școală instituțiuni de creștere sârbești, și ajungând maiorean trece la confesiunea mamei sale.

Un interesant caz de influență puternică, ce o are mama asupra copilului.

Din băiatul acesta de tâmplar, care a avut să lupte cu toate lipsurile și năcazurile unui student sărman, după cum o spune el însuși cunoscuților săi mai târziu, răsare un caracter adânc religios-moral, care pe lângă înclinările personale în mare parte se poate mulțumi și influenței școlii profesionale. Toate faptele de mai târziu ale fericitului Schiffmann ne arată, că dânsul ca student a trebuit să fie foarte muncitor și răvnitor după idei și sentimente frumoase. Dânsul a iubit foarte mult poporul românesc, în mijlocul căruia a trăit 40 de ani în «îndestulire» pentru însușirea lui frumoase, și fiindcă avea aceeași lege și același obiceiuri ca poporul sârbesc, în mijlocul căruia și-a petrecut tinerețea, și din care făcea parte după mamă.

(Va urma)

Știrile zilei

Numiri. Maiestatea Sa a numit pe arhiducele Iosif feldmareșal și în același timp comandant al frontului din Balcani.

Feldmareșalul baron Kövess este incredințat ca comanda supremă împotriva Italiei.

Dela universitatea din Cluj. Miercuri s'a ținut festivitatea deschiderii universității clujene. Rectorul universitar, în discursul său, constată că în mersul războiului de acum și-au găsit moartea de eroi 209 studenți ai universității clujene. În anul școlar trecut au fost înscriși 2800 de studenți.

Declarațiile contelui Károlyi despre românii din Ungaria și Ardeal, și despre naționalități. În numărul viitor al ziarului nostru vom publica un interviu acordat de contele Mihail Károlyi unui colaborator al «Telegrafului Român.»

Presa budapestană împotriva cenzurii. Un comitet ales din partea reuniunii ziariștilor budapeșteni, în înțelegere cu delegații tuturor gazetelor zilnice din capitală, au adus hotărârea, prin care *cenzura presei se consideră desființată*. Se cere, afară de aceasta, ca guvernul să înceteze cu cenzura telegramelor și a știrilor date prin telefon. În conformitate cu hotărârile acestea, redacțiunile sânt somate, ca începând cu 24 Octombrie 1918 să nu mai trimită zia-rele la cenzură.

Retragerea în Flandra. O știre parisi-ană a *Agenței Havas* spune, că aliații au cucerit la Ostende o singură baterie, care n'a mai putut fi transportată. Alt material n'a mai căzut în mâni engleze, de oarece germanii au reușit să-l ducă de timpuriu la locuri sigure. Țărmurii Flandrei sânt păziți acum de vase engleze. La răsărit de Ostende și Brügge se aud explozii puternice, care dau de bănuț că se distrug mai departe tunurile de mare calibru.

Anglia nu voește să mai dea Germaniei colonii: Ministrul de externe englez Balfour a ținut Miercuri o vorbire, în care declară că coloniile germane nu au să fie predate Germaniei, pentru că prin aceasta s'ar primejdui siguranța imperiului britic.

Socialistul Liebknecht liberat. Din Berlin se anunță, că fostul deputat în camera imperială germană, *Dr. Carol Liebknecht*, a scăpat din arestul, în care a stat din 28

lunie 1916 până acum în 22 Octombrie 1918. Tribunalul militar din Berlin îl osândise, sub titlul de *încercare de trădare a patriei* și alte învinuiri, la temniță de 2 ani, 6 luni și 3 zile, — astfel în 4 Noemvrie eră să fie liber. Amnestia însă i-a scurtat pedeapsa — cu 11 zile. Partidul socialist independent câștigă prin Liebknecht, fără îndoială, o nouă putere.

Distincție. Părintele *Sebastian Rusan*, paroh în Vulcan, de prezent preot militar, este distins cu decorația «Crucea preoțească pentru merite», clasa a doua, la bandă albă-roșie, ca recunoștință pentru serviciile sale militare, aduse la diferite fronturi.

Consiliu național român. Ziarele *parisiene* scriu, că români din România și din Ungaria, aflători în Paris, s'au constituit la începutul lui Octombrie a. c. în *Consiliu național român*, sub prezidenția lui Take Ionescu. Consiliul e recunoscut de guvernul francez.

Nicolae Nicolaevici trăește. Știrea despre moartea fostului suprem comandant al armatelor rusești, Nicolae Nicolaevici, nu se adeverește. Fostul mare duce rusec se află în viață și e sănătos. Acum trăește în Krimea, într'un castel.

Abonament urcat. Ziarul budapestan *Foia Poporului Român* anunță urcarea prețului de abonament începând cu 1 Noemvrie 1918. Prețul ziarului va fi pe un an 52 coroane, pe o jumătate de an 26 cor. (în loc de 36 și 18 cor. ca până acum). Un număr de ziar va costa 20 fileri.

Daruri pe seama bucătăriei poporului. Poliția sibiană înștiințează, că în zilele acestea va colecta prin organele sale daruri binevoitoare pe seama bucătăriei populare din oraș, și roagă publicul să contribuie după puteri în acest scop filantropic.

Faină. Pentru locuitorii sibieni s'a dat prăvăliilor faină necesară, pe timpul până în 5 Noemvrie, 240 kg. Ceice la proxima distribuire de faină voesc să-și primească întreaga cantitate pe o lună (7 kg și 2 dkg pe persoană,) trebuie să se anunțe înainte la prăvălia, unde își au cărțițele.

Distribuirea de cartofi pentru sibieni s'a început în locurile, care le-am anunțat. Se dau 5 kg de persoană, cu prețul maximal de 42 fileri chilogramul. Cartofii se dau numai pe lângă biletele autorităților.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6:43 i. d. a.
Ciznădie	„ 7— ”
Vinț	„ 7:25 ”
Copșa	„ 3:05 d. a.
Ciznădie	„ 3:22 ”
Făgăraș	„ 12:23 ”
Turnu roșu	„ 5:57 ”
Vinț	„ 7:30 ”
Copșa	„ 10:05 noaptea.

Pleacă spre:

Ciznădie	5:23 i. d. a.
Copșa	„ 6:20 ”
Vinț	„ 8— ”
Făgăraș	„ 8:47 ”
Turnu roșu	„ 12:24 d. a.
Copșa	„ 1:31 ”
Ciznădie	„ 1:40 ”
Nocrih	„ 3:38 ”
Vinț	„ 8— ”

Cărți și reviste

Sămânța viltorului. Indemnuri pentru părinți. De Alexandru Lupeanu, profesor. Blaj, 1918. Tip. Seminarului Teologic gr.-cat. — O broșură de 60 pagini, cu următorul cuprins: Comori vii, sănătatea trupească, Sănătatea sufletească. Este a 4 a broșură din Cărțile războiului, întocmite de A. Melin. Prețul?

Copiii în război. Schițe din zilele de acum, de Al. Cura, A. Melin și Toma Cocișiu. Blaj, 1918. Tip. Seminarului Teologic gr.-cat. — O broșură de 40 pagini, apărută ca Nr. 3. în Cărțile războiului, întocmite de A. Melin. Prețul nu-i arătat.

Frunzulițe din război. Versuri ardele-nești. Adunate și alese de E. Hodoș. O broșură de frumoase cântece. Costă 20 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiecezană*.

Poșta redacției

D-lui D. G. în Brașov. Binevoitori a trimite rectificarea la ziarul, care a publicat știrea aceea neintemeiată.

Nr. 342/1918 Prot. (269) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante **Almaşul mic** cu filia Buneşti, de clasa III, prin aceasta se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în comună — cu știrea subscrisului, — pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu, 27 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 338/1918. (270) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III. **Cigman** în sensul ord. Cons. Nr. 9133 Bis. dela 5 Sept. a. c. se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru congruă; îmbunătățire pusă în vedere.

Cererile de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu în termenul deschis, iar concurenții să se prezinte în comună — cu știrea subscrisului — pentru a se face cunoscuți cu poporul.

Geoagiu, 25 Septembrie v. 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Nr. 379/1918. (271) 2—3

Concurs

Se publică concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român» pentru întregirea următoarelor posturi din tractul Deva:

1. Un post de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa III **Nevoș**, pe lângă parohul Ioan Șinca.

Emolumentele capelanului sânt, afară de dotațiunea dela stat menită pentru capelan, încă jumătate din toate venitele stolare din biserică și afară de biserică de orice natură, precum și jumătate din birul preoțesc.

2. Un post de paroh în parohia de cl. III. **Almaşul mic** cu filia Archia.

Emolumentele sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții sânt poțitiți a se prezenta pe lângă incunoștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Deva, la 4 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Deva în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dr. Ioan Dobre,
protopop.

Nr. 522/1918. prot. (272) 2—3

Concurs

În conformitate cu Veneratul ordin consistorial din 25 Septembrie a. c. Nr. 9833 Bis. se publică concurs pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa III. **Teține**, în tractul Sighișoara, cu termen de **30 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, iar concurenții pe lângă incunoștințarea subsemnatului să se prezinte în vreo Duminică sau sârbătoare în biserică spre a cânta, cuvânta, respective celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, 6/19 Octombrie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Sighișoara în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Nr. 512/918 (267) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățărești la școalele primare conf. gr. or. din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de **15 zile** dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Gârbova**, un post cu salar din cassa bisericii conform 54 al art. de lege XVI din 1913.

2. **Dobârca**, un post cu salar fundamental de 1000 cor., cvartir în natură și lemne de foc.

Reflecții să-și înainteze în termenul deschis petițiile concursuale subsemnatului oficiu protopopesc având a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Învățătorii aleși vor fi datori a cânta și a conduce elevii la biserică în toate Duminicile și sârbători.

Mercurea, 2 Octombrie 1918.

Oficiul protopopesc ort. român al Mercuri în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Avram S. Păcurar,
protopop.

Puterea cenzurei

nu poate suprima știrea: pu-Diana
dra, că și crema sânt
Diana cele mai excelente mijloace de frumuseță.

Doză de probă 3— K
Doză mare. . . 6— K

De vânzare pretutindenii

În editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl. **T. V. Păcățian** a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui **G. S. Petrow**, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizațiunii. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană din Sibiu**. Prețul unui exemplar e **1 cor. 50 fileri** plus **15 fileri** porto postal.

Revânzătorilor li se dă **20%** rabat.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**:

Conlucrarea omului cu Dumnezeu

Predici

de **Mihal Păcățian,**
protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B. Comloșului
Prețul **3 cor.**, plus **12 fil.** porto.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu**:

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariilor

de **Aurel Popoviciu,**
duhovnic-econom seminariilor, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu **5 Cor.** plus **50 fil.** porto, recomandat.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu— : : Nagyszeben se află de vânzare : :

Căzut-a cununa capului nostru

cuvântări funebre

de

Dr. Ioan Lupăș.

Prețul unui exemplar **8 Coroane**, plus porto postal recomandat **1 Cor.**

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu— : : Nagyszeben se află de vânzare : :

Brazde în ogrorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Cioroianu.

Prețul unui exemplar **6 Coroane**, plus porto postal recomandat **1 Cor.**

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut : :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoiul mic

care cuprinde: Rânduiala Vecerniei, Utre-niei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobiile, Polileul, Pripelele, Catavasiile, Irmoasele, Svetilnele ș. a.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria Arhidiecezană**.

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 5-50, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură imitație de piele Cor. 7-50, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revânzătorilor li se dă **10%** rabat

Potire, Discuri, Linguri, Cădelnițe, Cruci și Cădelnițe, Cruci și Cădelnițe, Cruci și Cădelnițe

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

A apărut

În editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preatnăltatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană** și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **20 cor.** scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor.** Revânzătorilor se dă rabat **10%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și trainică.

Vor apărea în curând și se primesc prenotări la următoarele

Noui compozițiuni muzicale de Zib. Brediceanu

Hora (Re ♯ major — Des dur) Cor. 4—
Hora (La ♯ major — As dur) „ 4—
Doine și cântece românești pe teme populare, caiet V. „ 10—
Jocuri românești pe teme populare, caiet V. „ 10—
plus porto postal recomandat **1 coroană**.

Piese vechi, epuizate, au apărut în edițiuni noi.

Catalog trimite gratuit **Librăria arhidiecezană Sibiu—Nagyszeben.**

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, culoare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **300 cor.**

Aceiaș legătura cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **250 cor.**

Aceiaș legătura, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **200 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimați evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite cu cutie de păstrat **80 cor.**

Evangelia legată în piele roșie cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată foile colorate galben, **50 cor.**

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.